

Eläinlääkäriliitto toimii ja vaikuttaa

125-vuotias Eläinlääkäriliitto tuki, neuvoi ja auttoi jäseniään toimintavuonna 2017. Maakuntaudistukseen vaikuttaminen oli edelleen keskeistä.

Tekstin koostaminen: Marjatta Vehkaoja
Kuvakooste ja tekstit: Anna Parkkari

Ammattikunnan yhtenäisyyden vaaliminen - kollegiaalisuus ja eettisyys - olivat keskeisiä toiminnan teemoja samoin kuin maakuntaudistus ja eläinlääkintähuollon tulevaisuuden pohdinta ja siihen vaikuttaminen.

Vaalivuoden jälkeen liitossa aloitti uusi puheenjohtaja **Päivi Lahti**. Myös valtuuskunnan puheenjohtajat vaihtuivat, **Hanna Nurmi** toimi puheenjohtajana ja **Kirsi Sario** varapuheenjohtajana.

Hallitus kokoontui vuoden aikana yksitoista kertaa. Puheenjohtajana toimi Päivi Lahti, varapuheenjohtajana **Markus Kiili** sekä hallituksen jäsenenä **Elias Dahlsten**, **Elina Illukka** (25.11. asti), **Elina Kummala** (25.11. alkaen), **Katri Kiviniemi**, **Marita**

Saarikivi ja **Anu Tulokas**. Hallituksen varajäsenenä toimivat **Olli Ruoho** ja **Olli Jokinen**. Valtuuskunnan puheenjohtaja Hanna Nurmi ja varapuheenjohtaja Kirsi Sario osallistuivat hallituksen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeuksin. Kokousten sihteerinä toimi liiton toiminnanjohtaja **Marjatta Vehkaoja**.

Valtuuskunnan ja hallituksen kokousten pöytäkirjat ovat jäsenten luettavissa liiton verkkosivuilla.

Eläinlääkäriliiton korkean järjestäytymisasteen säilyttämiseen panostettiin. Nuoret akateemiset eivät pidä ammattiliittoon kuulumista enää itsestäänselvyytenä. Liittoon kuului kertomusvuoden lopussa 2 757 jäsentä (joista 450 opiskelijaa), noin 85 % maamme laillistetuista eläinlääkäreistä.

Korkea järjestäytymisaste vahvistaa eläinlääkärien ääntä, yhteiskunnallista edunvalvontaa ja vaikuttavuutta.

Vuoden eläinlääkäri 2017 -palkinto annettiin **Merja Rantalalle**. Hän on eläinlääketieteen tohtori, tarttuvien tautien erikoiseläinlääkäri, kliinisen mikrobiologian laboratorion esimies, joka ohjaa eläinlääkärikuntaa käyttämään antibiootteja järkevästi seuraeläinten hoidossa.

Suomen Eläinlääkäriliiton 125. juhluvuotta juhliittiin pitkin vuotta: FT, ELL **Katri Helmisen** historiikirja Eläinlääkäriliiton vuosista ilmestyi, yleisöseminaari pidettiin teemalla *Yhteinen terveys* ja osallistuttiin Mikkelissä St Michel -juhlaraveihin, joissa Eläinlääkäriliitolla oli nimikkolähtö suomenhevosille. Ravien yhteydessä järjestettiin yleisölle avoin suomenhevosta ja eläinlääkintää käsittelevä seminaari. Vanhalla Ylioppilastalolla juhliittiin syyskuussa. Jäsenet kokoontuivat yhteen ja sidosryhmät oli kutsuttu. Myös monet vuosikurssit, eläinlääkäriseurat ja -yhdistykset kokoontuivat viikonlopun aikana.

KATRI HELMINEN

Vuoden 2017 liiton puheenjohtajana aloitti **Päivi Lahti** ja valtuuskunnan puheenjohtajana **Hanna Nurmi**, tässä maljat kädessä Eläinlääkäriliiton 125-vuotisjuhlastaanotolla Vanhalla ylioppilastalolla syyskuussa. Lehden sisällysluettelon kuvassa Yle Spotlight haastattelee Lahtea.

LAINSÄÄDÄNTÖÖN JA AMMATTIKUNNAN EDUNVALVONTAAN VAIKUTTAMINEN

Ammatillinen edunvalvonta oli tiivistä. Maakuntaudistus ja ympäristöterveydenhuollon järjestäminen maakuntaudistuksessa, erityisesti eläinlääkintähuollon asema, olivat monipuolisesti esillä liiton toiminnassa. Liiton valtuuskunta ja hallitus pohtivat seminaareissaan kokonaisuutta laajasti. Liitto neuvotteli kansanedustajien, eri ministeriöiden ja viranomaisten edustajien kanssa sekä osallistui aktiivisesti maakuntaudistuksen tilaisuuksiin.

Liiton juhluvuoden kohokohta oli iltajuhla Vanhalla ylioppilastalolla 30. syyskuuta. Juhluvuoden mottona oli *125 vuotta yhteisen terveyden asialla!*

Liitto osallistui myös Akavan ja JUKON maakuntaudistusta käsitteleviin seurantaryhmiin. Jäsenistöä kannustettiin vaikuttamaan toiminta-alueellaan siihen, että ympäristöterveydenhuolto säilyy yhtenä kokonaisuutena ja kunnallinen eläinlääkintähuolto toimii edelleen kattavasti koko maassa.

Liitto vaikutti lainsäädännön valmisteluun lakiluonnoksista annetuilla lausunnoilla sekä oli kutsuttaessa eduskunnassa maa- ja metsätalousvaliokunnassa kuultavana asiantuntijana. Eläinlääkärin ammattia ja toimintakenttää säätelee poikkeuksellisen suuri määrä lainsäädäntöä. Tämä näkyi Eläinlääkäriliiton toiminnassa vuonna 2017. Liittoa arvostetaan eläinlääkärien edustajana ja liitolta pyydettiin lukuisia lausuntoja eläinlääkärikunnan kannalta merkittävistä lainsäädännön muutosehdotuksista. Hallitus laati lausuntoja mittavan määrän. Liitto korosti sekä maakuntaudistusta käsittelevissä lausunnoissaan että kuulemistilaisuudessa eduskunnassa ympäristöterveydenhuollon itsenäisen aseman merkitystä sekä julkisen ympärivuorokautisen eläinlääkäripalvelun järjestämisen merkitystä. Yhteistyö kansanedustajien kanssa oli vilkasta.

LUKUISIA KANNANOTTOJA JA LAUSUNTOJA

Liitto edusti eläinlääkäreitä useassa toimikunnassa ja työryhmässä. Liiton jäsenten näkemykset vaikuttivat tuotantoeläinten, seura- ja harraste-eläinten sekä eläintensuojelun hyvinvoinnin neuvottelukunnassa sekä eläinsuojelulain uudistamisen ohjausryhmässä. Myös eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnassa sekä eläinlääkeasioissa

Eläinlääkäriliiton historiikirja *Eläinlääkärinä kolmella vuosisadalla – Suomen Eläinlääkäriliitto 1892–2017* julkaistiin helmikuussa Viikissä, kirjoittaja on eläinlääkäri, FT **Katri Helminen**.

liiton jäsenten rooli oli merkittävä.

Kunnallisen ja yksityisen eläinlääkinnän toimijoiden yhteistyön kehittäminen sekä erilaisten eläinlääkintähuollon mallien kokonaisuuden järjestäminen koettiin erittäin tärkeäksi ja tätä varten perustettiin laaja-alainen työryhmä. Dosentti **Mari Nevakselta** tilattiin selvitys eläinlääkintähuollon järjestämistavoista.

Tammikuussa Eläinlääkäriliitto julkaisi näkemyksensä Luonnonvarakeskuksen selvityksestä eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä. Liitto moitti selvityksen rajausta vain kunnallisiin eläinlääkäripalveluihin, vaikka kyseessä on eläinlääkintähuollon kokonaisuus, jossa eläinsuojelu- ja eläintautivalvonta sekä alkutuotannon elintarvikevalvonta linkittyvät kiinteästi eläinlääkäripalveluihin ja päivystykseen. Kokonaisuus tulisi huomioida eikä arvioida vain osaa siitä.

Maaliskuussa Eläinlääkäriliitto otti kantaa eläinsuojeluvalvonnan järjestämi-

seen korostaen eläinlääkärin asiantunte-
musta valvonnassa. Maa- ja metsätalous-
ministeriö oli teettänyt selvityksen, jossa
laskettiin eläinsuojeluvalvonnan hintaa
sen mukaan, mikä on valvojan koulutus-
taso. Tehokasta ja vaikuttavaa valvontaa
voi tehdä vain asiantunteva eläinlääkäri-
valvoja. Eläinlääkäriliitto ja Lääkäriliitto
lähettivät maakuntien muutosjohtajille ja
muille maakuntavalmistelijoille yhteisen
kannanoton ympäristöterveydenhuollon
ja sen sote-yhteistyön merkityksestä. Kir-
jeestä tiedotettiin myös jäsenille heidän
omaa vaikuttamistyötään varten.

Huhtikuussa Eläinlääkäriliitto lausui
eduskunnan sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunnalle sekä maa- ja metsätalousvaliokun-
nalle maakuntalakeihin liittyen. Ympä-
ristöterveydenhuollon itsenäistä asemaa
maakunnan organisaatiossa korostettiin.
Myös eläinlääkäripalveluille kaavailun
yhtiöittämisvelvoitteen aiheuttamia on-
gelmiä kuvailtiin.

ANNA PARKKARI

Vuoden eläinlääkäriksi 2017 valittiin antibioottiresistenssin asiantuntija, eläinlääketieteen tohtori, erikoiseläinlääkäri, opettaja **Merja Rantala**. ”Myös seuraeläinten antibioottien käytön tulee olla hyvin perusteltua. Lääkkeitä pitää käyttää harkitusti, määrittää mahdollinen bakteeri ja olla käyttämättä antibiootteja esimerkiksi moniin lemmikkien korva- ja ihotulehduksiin, joissa taustasy on usein atopia tai allergia”, sanoi palkittu.

Eläinlääkärin monialaista koulutusta, osaamista ja ammattinimikkeiden kirjoja esiteltiin kertomalla lyhyesti viiden eläinlääkärin työstä. Esitteessä oli mukana monta muutakin alan taitajaa ja aihetta ja sitä jaettiin toimittajille, sidosryhmille, koululaisille ja kaikille kiinnostuneille. Esite on myös verkkosivuilla.

kotimaiselle ruuantuotannolle ja eläinlääkäripalvelujen järjestämiselle sekä osoitettiin lakiluonnoksen perusteluissa olevia asiavirheitä.

Lokakuussa arvioitiin esitystä Ruokaviraston perustamisesta ja lausuttiin muun muassa viraston perustamisen ja organisoitumisen liian kireästä aikataulusta sekä edellytettiin asiantuntijuuden korostamista virkoja täytettäessä.

Marraskuussa valtuuskunta halusi muistuttaa maakuntavalmistelijoita ympäristöterveydenhuollon merkityksestä ja nostaa julkiseen keskusteluun ympäristöterveydenhuolto ja tautivalmiutta kannanotollaan *Virkaeläinlääkärit vartioivat yhteistä terveyttä*.

AKTIIVISTA VALIOKUNTATYÖSKENTELYÄ JA EDUNVALVONTAA

Liiton valiokunnissa työskenteli noin sata aktiivista jäsentä ja valiokunnat pohtivat ammattikunnan asioita laajasti.

Ettinen valiokunta otti jäsenen pyynnöstä kantaa siihen, onko eettisestä näkökulmasta sallittua, että eläinlääkäri antaa palveluistaan lahjakortin esimerkiksi eläinlääkärin palkinnoksi. Asia vietiin edelleen hallituksen päätettäväksi. Hallitus totesi, että lahjakortin antamisessa ei ole eettis-

Kansainvälistä eläinlääkäriyhteistyötä tehtiin erityisesti Euroopan eläinlääkärijärjestön ja pohjoismaisten eläinlääkärijärjestöjen kanssa. Kuva FVE:n kokouksen illalliselta Tallinnasta kesäkuulta 2017.

KANTAAOITAVIA Keskustelunavauksia

Toukokuussa valtuuskunta valmisteli kannanoton koiranjalostuksesta, erityisesti brakykefaalisten rotujen ongelmista ja niihin puuttumisesta. Aihe nousi esiin eläinlääkärien suljetulla Flutteri-palstalla Facebookissa ja valtuuskunta halusi nostaa aiheen julkiseen keskusteluun.

Kesäkuussa lausuttiin maakuntauudistukseen liittyvästä MAKU II -lakipaketista. Lakipaketissa olivat muiden muassa elintarvike-, eläinsuojelu- ja eläintalaki sekä laki eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä. Liitto korosti erityisesti sitä, että maakunta ei voi olla eläinsuojelu- ja eläintalalaisissa viranomaisena, vaan viranomaisen

pätevyydestä on säädettävä tarkemmin. Eläinsuojelu- ja eläintalain mukaiset viranomaistehtävät tulee osoittaa maakunnan virkasuhteiselle eläinlääkärille. Kesäkuussa julkaistiin Helsingin Sanomissa puheenjohtajan yhdessä SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry:n ja Maa- ja metsätaloustuottajien liiton edustajien kanssa allekirjoittama mielipidekirjoitus julkisista eläinlääkäripalveluista ja yhtiöittämisvelvoitteen haitallisista vaikutuksista palvelun saatavuudelle. Kirjoitus kirvoitti jäsenistöä laajasti, liitto sai sekä kiitosta että kovaa kritiikkiä.

Syyskuussa lausuttiin autoverolain muuttamisesta valtiovarainministeriölle. Laajassa lausunnossa perusteltiin eläinlääkintäauton veroedun hyödyllisyyttä

Ensimmäisen kurssin opiskelijat kutsuttiin kylään heti syksyn aluksi. Heille esiteltiin liiton toimintaa ja jäsenetuja – ja heti kuultiin myös hyviä kysymyksiä.

Liiton Face-profiilin koirien jalostukseen liittyvät kannat tavoittivat yhteensä yli 70 000 käyttäjää vuonna 2017.

ANNA PARKKARI

Kandi-ilta tarjosi tietoa ja mahdollisuuden keskustella.

ANNIKA POHJOLAINEN

tä ongelmaa. Eläinlääkäri saa halutessaan antaa palveluistaan lahjakortin. Hallitus suosittelee käytännön näkökulmasta, että lahjakortti on aina aikaan sidottu. Lahjakortti voi koskea niin eläinlääkäripalveluita kuin myytäviä tuotteitakin. Lahjakortin antamisessa tulee vaalia ammattikuntaan kohdistuvaa arvostusta ja luottamusta.

Eläinlääkäriin työhyvinvointivaliokunta teetti jäsenkyselyn valvontaeläinlääkärien työturvallisuudesta, jaksamisesta ja koulutuksesta. Kyselyn tulosten pohjalta valiokunta päätti esittää hallitukselle suosituksia valvontaeläinlääkärien työn järjestämiseen liittyen. Suositus valvontaeläinlääkärien tehokkaan työskentelyn edellytyksiksi löytyy liiton verkkosivuilta. Lisäksi kyselyn tuloksia päätettiin hyödyntää liiton vaikuttamistyössä ja yhteistyöviestinnässä valvontaeläinlääkärien aseman parantamiseksi, työhyvinvoinnin

edistämiseksi ja koulutuksen kehittämiseksi. Valiokunta keskusteli kokouksissaan myös eläinlääkärien työllisyystilanteesta, työhyvinvoinnista ja nuorten eläinlääkärien siirtymisestä työelämään.

Eläinsuojeluvaliokunta keskittyi pitkälti eläinsuojelulakiuudistuksen seuraamiseen ja tulevaan lakiluonnokseen vaikuttamiseen. Lisäksi valiokunnassa olivat esillä maakuntauudistuksen tuomat muutokset ympäristöterveydenhuoltoon, eläintautivalvontaan ja eläinsuojeluvalvontaan, liiton suunnittelema (ja sittemmin antama) kannanotto brakykefaalisten koirarotujen hankkimisesta, sikojen ulkonapitokiello, eläinkuljetusten problematiikka, ympäristöterveydenhuollon yhteisen laatujärjestelmän kehittäminen sekä eläinsuojelu rikosprosessissa ja julkishallinnossa.

Koulutuspoliittinen valiokunta toimii eläinlääkärien täydennyskoulutuk-

sen koordinaattorina. Valiokunta seuraa eläinlääkärikoulutuksen vastaavuutta yhteiskunnan tarpeisiin, seuraamalla muun muassa EU-lainsäädännön muutoksia koulutuspolitiikan osalta ja pohjoismaista koulutusverkostoa Continuing educationia.

Valiokunta totesi, että täydennyskoulutuksen pisteytystä on valmius jatkaa sen jälkeen, kun erikoistumiskoulutus on muotoutunut uudelleen. Vertaistuki ja vertaisverkostot sekä perehdyttäminen ovat alalla keskeisiä ja varsinkin nuoria eläinlääkäreitä ja ammatin aihepiiriä vaihtavia tulee pystyä tukemaan. Alan nousevien uusien aihepiirien tunnistaminen on tärkeää.

Koulutusvaliokunta valmisteli jälleen kerran onnistuneen ohjelman Eläinlääkäripäiville. Eläinlääkäripäivien yleisteemana oli eläinten hyvinvointi ja eläinsuojelu ja lisäksi oli tarjolla pienoisesitys liiton 125-juhlavuodesta. Päiville osallistui noin 950 eläinlääkärinä. Osallistujille tehdyn kyselyn perusteella todettiin, että eläinlääkärit kokevat kattavat ja korkeatasoiset koulutuspäivät tarpeellisiksi ja päivät olivat jälleen kerran onnistuneet.

Päivillä jaettiin Eläinlääkäriliiton yrittäjäpalkinto piikkiöläisen Hevoslääkärikeskus Hippomedin omistajille **Johanna Penttiselle** ja **Elina Kummalalle**. Palkintorahat lahjoitti Vetcare Oy.

Kunnan palkkavalioikunnalla oli paljon ajankohtaista pohdittavaa. Se oli aktiivinen Kuntatyönantaja KT:n ja liiton välisessä Eläinlääkäri-työryhmässä, jossa neuvoteltiin kunnaneläinlääkärien palkkausjärjestelmän kehittämisestä. Maakuntauudistus ja eläinlääkintähuollon järjestämisvastuun mahdollinen siirtyminen pois kunnilta asettavat paineita palkkamallin kehittämiselle. Liitto osallistuu myös Kuntatyönantajan ja Lääkärikartellin yhteiseen palkkatyöryhmään, jossa selvitetään palkkausjärjestelmän kokonaisuudistusta maakuntiin siirtymistä silmällä pitäen.

Valiokunta valmistautui alkuvuodesta 2018 käytäviin Lääkärisopimusneuvotteluihin ja asetti liiton hallituksen valtuuttamana tavoitteet neuvotteluille. Tavoitteissa painopisteet olivat työssä jaksamisen edistämässä ja eläinlääkäriryhmiin epätasapainoisesti kohdistuneen työajan lisäyksen huomioiminen seuraavassa sopimusratkaisussa. Palkankorotusten osalta tavoitteeksi asetettiin prosentuaaliset, yleiskorotuksiin painottuvat korotukset.

Opiskelijavaliokunnan etiikkailta oli suosittu ja keskustelua käytiin runsaasti. Välillä haettiin kantoja värillisillä papereilla.

Valiokunta keskusteli kokouksissaan myös eläinlääkärien työllisyystilanteesta, ympäristöterveydenhuollon järjestämistavoista, eläinlääkintähuollon tulevaisuudesta, eläinlääkintäauton verotuksesta, jäsenkyselyn toteuttamisesta ja järjestövalmiudesta.

Opiskelijavaliokunta oli aktiivinen. Se käsitteli opiskelijoiden matka-apurahahakemukset ja järjesti opiskelijoille etiikkailan Viikissä, Helsingissä. Paneelikeskustelussa aiheina olivat muun muassa eläinten hyödyntämisen eettisyys, rescue-eläinten tuominen Suomeen ja tähän liittyvä tautivaara, eläinten käsitteleminen teurastamoilla ja teurastamotoiminnan salavideointi. Osallistujille jaettiin äänestyslapput, joilla hekin saivat ottaa kantaa paneelille esitettyihin eettisiin väitteisiin.

Valiokunnan käsittelyssä olivat myös esillä Helsingissä opiskelevien kokemat ongelmat tiedekunnan opetuksessa. Opiskelijavaliokunnan aloitteesta saatu muutos, joka sallii opiskelijoiden osallistua Eläinlääkäripäivien näyttelyyn maksutta, pysyi suosittuna ja saa edelleen opiskelijoilta kiitosta.

Valtion valiokunta käsitteli kokouksessaan eri virastojen ajankohtaisia asioita, muutoksia toimintojen järjestämistavoissa ja muutosten aiheuttamia vaikutuksia eläinlääkäreihin. Eviran lihantarkastusyksikössä on toimintavuoden aikana jouduttu lomauttamaan eläinlääkäreitä johtuen teurastamojen päätöksistä pitää teurastamattomia päiviä. Lisäksi valiokunta kävi keskustelua järjestäytymisasteesta valtiosektorilla.

Yksityissektorin työsuhtevaliokunta jatkoi työehtosuosituksen uudistamisprojektia yhteistyössä yrittäjävaliokunnan kanssa. Myös yksityissektorin työnhaku- ja

työsuhteoppaan päivitystyötä jatkettiin. Valiokunta käsitteli myös eläinlääkärien työhyvinvointia ja työehtoihin liittyviä ajankohtaisia asioita.

Yliopistovaliokunta käsitteli liiton tavoitteita Yliopistollista Eläinsairaala koskeviin työehtosopimuksen erillismääräysten kehittämiseen liittyen ja päätti tavoitteiden ajamisesta loppuvuodesta käynnistyneiden työehtosopimusneuvottelujen yhteydessä. Tavoitteena oli varallaoloon velvoittavien määräysten poistaminen, päivystyskorvausten tason korottaminen ja päivystysten enimmäismäärää koskevan suosituksen kirjaaminen sopimukseen sekä sopimuksen kieliasun ja sisällön huoltaminen vastaamaan paremmin nykypäivää.

Lisäksi valiokunta päätti esittää, että liitto selvittää, onko Eläinsairaalaissa työskentelevien internien ja erikoistujien sijoittaminen opetus- ja tutkimushenkilöstölle tarkoitettuun kokonaistyöaikaan työehtosopimuksen mukaista.

Yrittäjävaliokunta mietti, miten liitto parhaiten palvelisi yksityisyrittäjäjäseniään. Pohdittiin edelleen ketjuuntumisen ja kunnaneläinlääkärijärjestelmän tuomia haasteita sekä eläinlääkintähuollon yhtiöittämissuhteita. Valiokunnan työ keskittyi erityisesti yksityispraktiikassa palkansaajina työskentelevien eläinlääkärien työehtoja koskevan suosituksen uudistamishankkeeseen. Valiokunta painotti, että yrittäjien näkemyksiä on uudistamisessa huomioitava ja että yrittäjien toimintamahdollisuuksia ei saa suosituksilla huonontaa.

Valiokunta myös esitti, että Eläinlääkäriiliitto liittyisi Akateemisiin Yrittäjiin AKY:hyn, ja siihen liittyttiinkin kesällä 2017. AKY on eräiden akavalaisten liiton perustama järjestö, jonka kautta heidän jäsenensä voivat ostaa palveluita Suomen

Eläinlääkäriiliiton yrittäjäpalkinto annettiin Hevoslääkärikeskus Hippomedin omistajille Johanna Penttiselle ja Elina Kummalalle, hevossairauksien erikoiseläinlääkäreille Eläinlääkäripäivillä joulukuussa. Palkitut olivat saman aamun *Huomenta Suomessa* haastateltavana. Toisella kanavalla *Ylen aamutelevisiossa* oli samaan aikaan Eläinlääkäripäivien tiedotuksesta toinenkin teema: Pikka Jokelaisen *Ei loisia tuontikoirien ja matkustelevien koirien tuliaisina, kiitos!*

Yrittäjiltä. AKY järjestää myös yrittäjille suunnattuja koulutuksia ja tapahtumia sekä ajaa yrittäjien edunvalvontaa.

Toimitusneuvosto kehitti 124-vuotista Suomen Eläinlääkärilehteä entistä paremmaksi, muun muassa teettämällä Lukijatutkimuksen 2017.

PRAKTIKKOJEN EDUNVALVONTAA

Praktiikkaa tekevien eläinlääkärien edunvalvonnassa merkittäviä yksittäisiä asioita olivat eläinlääkintäauton veroedun puolustaminen sekä lääketukkukauppa Oriolan toimitusvaikeudet. Valtiovarainministeriö esitti elokuussa eläinlääkintäauton veroedun poistamista. Lausuntokierrokselle olevaan lakiesitykseen vaikutettiin niin yhteistyöllä kansanedustajiin kuin järjestöihin. Lausuntokierroksen jälkeen hallitus muutti esitystään siten, että eläinlääkintäautojen veroetu säilyy.

Lääketukkukauppa Oriola otti käyttöön uuden toiminnanohjausjärjestelmän, minkä seurauksena lääkejakelu häiriintyi vakavasti useiden viikkojen ajaksi. Eläinlääkäriiliitto osallistui eri sidosryhmien

kanssa Oriolan puhelinkokouksiin kaksi kertaa viikossa alkusyksyn ajan yhteisen tilannekuvan muodostamiseksi Oriolan lääkejakelun toimivuudesta. Eläinlääkäriliitto teki jäsenilleen kaksi kyselyä, joissa selvitettiin jäsenten sen hetkisiä kokemuksia Oriolan lääkejakelun toimivuudesta sekä asiakaspalvelun tavoitettavuudesta. Kyselyjen tulokset olivat avuksi vaikutettaessa Oriolan toimiin tilanteen korjaamiseksi.

YHTEISTYÖTÄ LÄÄKÄRIEN KANSSA

Yhteistyö osana Lääkärikartellia (Suomen Lääkäriliitto, Suomen Hammaslääkäriliitto ja Suomen Eläinlääkäriliitto) jatkui hyvin toimivana. Yhteisiä aiheita olivat sosiaali- ja terveystoimen sekä ympäristöterveydenhuollon asema sote- ja maakuntauudistuksessa, kunnallinen virka- ja työehtosopimus sekä puhelinreseptipalkkiojärjestelmä Puhti.

LIITTO OPISKELIJOIDEN TUKENA

Liitto toimi monella tapaa opiskelijoiden hyväksi. Opiskelijajavaliokunta käsitteli matka-apurahahakemukset, joita tuli keväällä 24 ja syksyllä seitsemän kappaletta. Hallitukselle esitettiin jaettavaksi apurahoja 5 500 euroa.

Liiton yhteistyö opiskelijoiden kanssa oli aktiivista. Eläinlääketieteellisen tiedekunnan opiskelijoille järjestettiin perinteisiä tilaisuuksia kuten kandi-ilta ensimmäistä kertaa praktiikkaan meneville, PreVappu-tilaisuus, ykköskurssin tapaaminen sekä kirjanpito- ja verokurssi. Lisäksi liitto osallistui Eläinlääketieteen kandidaattiyhdistys EKY ry:n sekä Suomalaiset eläinlääketieteen opiskelijat Tartossa Suolet ry:n vuosijuhliin. Myös Tartossa opiskeleviin pidettiin yhteyttä.

LIITON NEUVONTAPALVELU AUTTOI JÄSENIÄ

Jäsenet käyttävät liiton neuvontapalvelua ahkerasti. Jäsenet soittavat tai lähettävät sähköpostia liitossa työskentelevälle kahdelle lainoppineelle asiamiehelle. Asiamiesten kanssa voi keskustella oikeudellisista ongelmista ja saada kommentteja asiakirjaluonnoksiin, kuten sopimus- tai vastinluonnoksiin. Jos mielessä on kysyttävää, on hyvä olla yhteydessä mahdollisimman hyvissä ajoin, sillä neuvonnassa on ajoittain ruuhkaa.

Liiton palkansaaja-asiamies auttaa työntekijöinä, viranhaltijoina ja virkamielinä toimivia jäseniä työ- tai virkasuhteeseen liittyvissä asioissa. Liiton yrittäjäasiamies taas neuvoo niin yrittäjä- että kunnaneläinlääkärijäseniä liiketoimintaan liittyvissä kysymyksissä, kuten sopimusasioissa ja maksamattomien laskujen perinnässä. Yrittäjäjäsenet saavat yrittäjäasiamieheltä myös apua työnantajan velvoitteisiin liittyen. Yrittäjäasiamies vastaa lisäksi kaikkien jäsenten kysymyksiin eläinlääkintäautosta, verotuksesta ja liiton vakuutuksista.

Kunnan praktikoiden palkkausjärjestelmästä tulee neuvontaan paljon kysymyksiä, sillä palkkausjärjestelmä on epätavallinen yhdistelmä virkapalkkaa ja eläinten omistajien maksamia palkkioita. Kunnan praktikkoeläinlääkäriin rooli viranhaltijana on ollut monesti epäselvä sekä työnantajan edustajille että eri viranomaistahoille.

Lääketukkauppa Oriolalla oli toimintusvaikeuksia. Eläinlääkäriliitto teki aiheesta kaksi kyselyä eläinlääkäreille; kolmasosa vastaajista ilmoitti eläinten hyvinvoinnin vaarantuneen lääkejakelun toimintahäiriöiden vuoksi.

Päivystysjärjestelyihin liittyvät kysymykset kuten päivystyksistä maksettavat korvaukset sekä työsuojelulliset näkökohdat ovat myös säännöllisesti esillä jäsenneuvonnassa. Kysymyksiä on tullut paljon myös sivutoimiin liittyen.

Valtion jäsenneuvonnassa valtiolla työskentelevien jäsenten yhteydenotot liittyvät pääasiassa valtion virastojen toiminnan uudelleenorganisointiin, työaikajärjestelyihin ja työhyvinvointikysymyksiin. Liiton asiamies toimii Eiran JUKOn pääluottamusmiehen kummi-asiamiehenä ja yhteistyö on tiivistä.

Yliopiston jäsenneuvonnassa esille nousee lähinnä työaika- ja päivystysjär-

jestelyjen käytäntöihin sekä palkkajärjestelmiin liittyviä kysymyksiä.

Yksityissektorilla eläinlääkäriasemilla työskentelevillä ei ole alaa sitovaa työehtosopimusta eikä siten lain ulkopuolisia vähimmäisehtoja tai asiantuntevaa luottamusmiesverkostoa, joten jäsenistön neuvonnan tarve on suuri. Usein esillä ovat solmittavan työehtosopimuksen sisältöasiat eli mistä asioista vähintään kannattaa sopia sekä työaika, vuosilomaa ja palkanlaskentaa koskevat kysymykset. Työehtosopimusten muuttamiseen ja muuttamisedellytyksiin liittyvät kysymykset ovat myös esillä paljon.

Yrittäjät ja ammatinharjoittajat käyttävät liiton neuvontapalvelua ahkerasti. Yrittäjien yleisimmät kysymykset koskevat asiakasvalituksia ja hoitovirhevaihtelua sekä työnantajavelvoitteita ja erilaisia sopimus- ja neuvotteluongelmia. Ammatinharjoittajien tapauksessa askarruttaa muiden liiketoiminnan asioiden lisäksi erityisesti eläinlääkäriaseman kanssa tehtävät toimeksiantosopimukset.

Opiskelijat pääsevät hekin hyödyntämään liiton neuvontapalveluita. Neuvonnan tarve voi nousta esille praktiikka-aiheet saaneilla kandilla samalla lailla kuin valmistuneilla eläinlääkäreilläkin. Nuoremmilla opiskelijoilla voi olla tarvetta saada apua muuhun työhön liittyen, esimerkiksi kesätöihin liittyen. Neuvonnasta voidaan vastata kysymyksiin työsuhteisiin liittyen ja myös kommentoida työehtosopimusluonnoksia.

LIITON VAKUUTUKSET OLIVAT TARPEEN

Liiton jäsenet ovat joutuneet tilanteisiin, joissa liiton jäsenilleen kustantama oikeusturva- ja vastuuvakuutus on ollut tarpeen. Vastuuvakuutusta on käytetty hoitovirhetapauksissa, eniten koirien ja hevosten hoidossa sattuneiden vahinkojen korvaamiseen. Oikeusturvavakuutuksesta on ollut apua etenkin työ- ja virkasuhderiidoissa.

Liiton edunvalvonnan ja jäsenneuvonnan tarpeet ovat lisääntyneet nopeasti viime vuosina. Liiton toimistossa työsuhteessa työskentelevät kuusi henkilöä olivat erittäin työllistettyjä.

Vuoden 2017 toimintakertomus on kokonaisuudessaan luettavissa liiton verkkosivulla www.sell.fi.

Kirjoittaja on ELL, liiton varatoiminnanjohtaja.